

הישיבה התחילה בכך שדנה הציגה 3 קטעי וידאו שהדוברות פרסמה :

1. מראה תיעוד של רצח על ידי דקירה. כולל סרטונים של זירת הרצח. פנים מטושטשות.
2. תקיפת קשישה עם אלימות וצעקות. לאחר הגשת כתב האישום.
3. סוכן סמוי של המשטרה בבית חולים סיעודי. – נציג המשטרה אומר שזה דברור מצוין,

שי חכימי (דוברות המשטרה) : אנחנו לא חפים מטעויות, אבל לדוגמא הסרטון האחרון סופר משמעותי. יש מנגנוני בקרה שלא היו פעם. כן שמים לב לדברים האלה יותר מאשר פעם. גם אחרי שנקבע חוקים חדשים יהיו תקלות

עמית (המשנה ליועמ"ש) : המטרה לטפל בהם.

אלעזר (משטרה) : אפשר לצמצם כמעט לגמרי את התקלות אם נרצה.

שי חכימי : מעלה שגם בסנגוריה ובפרקליטות יש הפרות ומי מפקח על זה.

עמית : צריכים להתקדם. ההנחייה היא על כל גורמי האכיפה, כולל הפרקליטות. הסנגוריה הציבורית זה סיפור אחר.

אלעזר : התחושה היא שהמשטרה היא הגוף שתמיד מדברים על ההפרות שלו ותמיד על ספסל הנאשמים. על גופים אחרים זה לא מרגיש ככה.

דנה (ייעוץ וחקיקה) : אציג את הנושאים הראשונים שנשאר לנו לדבר עליהם. נדבר על עמ' 6 שקשור לסנגור. בדו"ח המבקר יש ביקורת על משרד המשפטים שיש לתקן את ההנחיות הנוגעת לשני שלבים : לפני הגשת כתב אישום ואחרי. הנושא הנוסף הוא התייעצות עם גופי התביעה עם הגוף החוקר גם בשלב שלפני הגשת כתב אישום וגם אחרי. בהקשר הזה צוין שהמשטרה ציינה בתגובה לדוח שהושגו הבנות שפרסום לאחר כתב אישום יבוצע כשיש פרקליט מלווה

יידוע פרקליט לפני פרסום

איה (משטרה) : נתחיל עם הפרקליטות, היינו בדיונים שי ואני. כשיש פרקליט מלווה שמלווה את החקירה יש מקום להתייעץ איתנו גם בשלב החקירה לגבי פרסום חומרי חקירה. לקחנו את זה על עצמו אז בדיון, זה לא מיושם כי זה לא בהנחיית היועמ"ש. היתרון הוא בניתוח של חומר החקירה, הוא יכול להעריך כמה הפרסום ישבש את הליך המשפט. אין לו יתרון מבחינת האינטרס הציבורי אל מול האינטרס הדוברותי.

עמית : ואחרי כתב אישום? האם אין מקום לתיאום במקום התייעצות? יש מקרים שהפרקליטות טוענת שהתייעצו והמשטרה אמרה לא.

שי חכימי: יש דוגמא לאירוע כזה חוץ מכרמל מעודה? הוא מקרה קונקרטי בלבד.

אלעזר: אם פרקליט לא מאשר לא רואה סיבה שהמשטרה לא תפרסם.

איה: המדד שלו לא צריך להיות אינטרס ציבורי אלא האפשרות לשיבוש הליכי חקירה.

שי חכימי: באירועים משמעותיים זה מגיע גם לפרקליט המדינה.

איה: צריכים שתהיה אפשרות לערער על החלטת הפרקליט וליצור מנגנון שכזה.

רחל (פרקליטות): לא כל כך הבנתי את ההבדל בין פרקליט מלווה לבלי פרקליט מלווה. הסיטואציה של פרסום בשלב חקירה החשש לנזקים לחקירה הוא מובנה ואינהרנטי. האינטרס הציבורי אל מול החשש הזה הוא צריך להיות ייחודי ומיוחד. צריכים תמיד להתייעץ עם התובע.

אלעזר: אבל אין פרקליט מלווה, אין תובע.

עמית: בואו נחלק את זה שלב שלב. שלב של חקירה שעוד לא הועבר חומר לפרקליטות, ולשלב שהועבר חומר לפרקליטות ועדיין אין כתב אישום ולשלב בו יש כתב אישום.

רחל: צריכים לקחת כמשהו מובנה שיש חשש לפגיעה בחקירה. זה קצת יומרני שגורם חקירה שלא מחליט על התביעה ועל האינטרס של הפרסום, בלי הגורם שמגיש את כתב האישום עצמו כדי שיעשה את האיזונים. אני לא יכולה להבין מה הבהילות לרוץ ולפרסם.

שי חכימי: כל השיח שלנו הוא מה קורה כיום ומה צריך לעבור דובר כדי לפרסם. גורם החקירה זה פרוס לפניו ומכלול השיקולים שלו לא שונים משלך, הוא לא רוצה לפגוע בתיק החקירה שלו.

רחל: אין חפיפה שלמה בין האינטרסים של חוקר לבין השיקולים של העמדה לדין. לא חוקר מקבל את ההחלטה על העמדה לדין. אתמול כולנו הסכמנו שהדבר הזה של פרסום הוא חריג, וצריכים להוכיח מה האינטרס היוצא דופן שצריכים להוציא.

אלעזר: לא דיברנו על יוצא דופן, לא על בהול ולא על מהם אותם חריגים.

גלעד (סנגוריה): נניח שדובר רוצה לפרסם משהו וצריכים כל פעם שיהיה פרקליט מלווה בשביל כך, לא יהיה ניתן לפרסם, זה מייקר ומסבך את כל ההליך.

רחל: הפרסום צריך להיות חריג ביותר. הוצאת דברים מתוך החקירה יכולה לפגוע בתיק.

איה: היכולת של הדוברות לפנות לפרקליטות בכל תיק היא לא גבוהה. הפרקליטים עמוסים מאד, ולא ברור לי איך הם עכשיו יחקרו את כל התיק ולחשב את האינטרסים. מה שאני אומרת שהאינטרסים שרחל מדברת עליהם הם של חטיבת החקירות לא פחות מאשר של הפרקליטות. לא צריכים שהפרקליטות תשמור על המשטרה בשלב הזה, אלא מישו בכיר במשטרה, שגם לו יהיה קשה. גם הפרקליט וגם לא הגורם במשטרה יידע ב-100 אחוז תמיד מתי יהיה נכון לפרסם. יש יועצים משפטיים במערך הדוברות. יכול להיות שהוא צריך להיות יותר תקיף, אבל הוא עושה את הדברים האלה, מכיר את הדברים מקרוב, ולא נראה לי שפרקליט עדיף על יועץ משפטי. בסוף,

אם אתם כפרקליטות תקבלו את התיק אחרי שפורסם חומר ותגידו שזיהמתם את החקירה ברמה כזאת שאני לא מגישה כתב אישום זאת החלטת הפרקליטות.

רחל: כולם מסכימים שהחלטת היועמ"ש כיום מלאה בלאקונות והיו בעיות ביישום. היה ברור שצריך לכתוב אותה מחדש. ההנחיה יצרה מצב שיש משבר אמון. יש תחושה לא קלה של הפרקליטות שיש רצון לפרסם מהר, כולל במחיר של פגיעה קשה בתיקים. אנחנו עומדים בפתח של כתיבת ההנחיה המתוקנת. אתם מציעים בפרשנות המרחיבה הזאת לסמוך עליכם.

גבי (ייעוץ וחקיקה): השיקולים בין הפרקליטות למשטרה שונים. כמובן שיש חשיבות לטיעון הפרקטי. כל מה שרוצים הוא להתוות את שיקול הדעת.

אלעזר: זה לא רק פער פרקטי, אנחנו גם מתנגדים לזה עקרונית. גם בפרקליטות יש שיקולים דובריים. יש דוברים שטוענים שהפרקליטות לא רוצה שהמשטרה תפרסם דברים כדי שהפרקליטות עצמה תוכל לפרסם את זה.

לילך (ייעוץ וחקיקה): מה עם אחרי הצהרת תובע?

אלעזר: יכול להיות שכן, שאפשר

רחל: אנחנו נמצאים במצב עדין שכולנו מבינים שרוצים לשנות את המצב ולעבוד ביחד. צריך להבנות את האמון ההדדי. בגלל שהשיקולים לא הדדיים, רק בשיח אפשר להבין. מה הבהילות לפרסם את האירוע תוך מספר ימים?

עמית: כן הראו מקרים שיש דחיפות. האם לפני שיש תובע זה ריאלי בכלל להכניס פרקליט?

רחל: למה צריכים לצטט מחומרי חקירה בשלב זה? רוצים לצמצם הוצאת דברים מחומרי חקירה. לדעתי אפשר להגיב גם בלי.

שי חכימי: ישבנו לפני כן. החשוד המיידני בדיון הזה הוא המשטרה.

עמית: נראה לי פחות ריאלי לתת לתובע שלא מכיר את התיק ללמוד עכשיו את התיק. אולם כשזה כבר הועבר נראה נכון שהתובע יעבור על זה.

רחל: כל מה שאני אומר שצריך להיות נטל מוגבר מאד. הכל עניין של איזונים בין האינטרס הציבורי בפרסום וככל שהעבירה חמורה יותר וכו'. כל פרסום כזה יכול אחר כך לגרום גם דיונים בבית משפט, גם גרסאות. אולי לא מבינים את העוצמה של הנזק. הוא עצום. האינטרס הציבורי צריך להיות אדיר כדי שאוכל לפרסם פרטים מחקירות. אני אאסוף לכם מקרים כאלה. גם בלי הדוגמאות האלה זה מובן לכולנו שהם משפיעים על החקירה. זה יכול להשפיע גם על עדים לדוגמא.

נעם (פרקליטות): אף אחד לא אומר לא לדברר חקירה. יש הבדל בין לדברר לבין הפצת חומרי חקירה.

אלעזר: אנחנו חוזרים אחורה.

עמית : מסכימה. מה עם שלב בו חומר עובר לתביעה?

לילך : מה עם הצהרה תובע?

שי חכימי : יש עוד השלמות חקירה וכו'.

אלעזר : זה לא פחות מפרקליט מלווה.

גלעד : משנתנה הנחיית תובע צריכים להתיעץ

עמית : לדעתי צריכים תיאום. הוא מכיר את החומר.

איה : מסכימה, הוא מכיר את החומר וראוי להתיעץ. אני רוצה להביע הסתייגות מסוימת. פרקליטים, לא מביקורת, פחות מכירים את העולם של איסור פרסום ואינטרס ציבורי. אם עכשיו נתן את זה לכל פרקליט שמקבל את החקירה הוא לא יידע לנתח את המקרה, והוא ירצה להגן על החומרים ולא לפרסם. אולי צריכים בפרקליטות לייצר מנגנון להכיר את הנושא וללמוד אותו.

רחל : לדעתי זאת התפרצות לדלת פתוחה. היא מחייבת אצלנו הרבה מאד עבודה. מחייב טיפול וזאת תהיה הזדמנות נפלאה שהצוות הזה יוביל את התהליך רחב ההיקף שצריך להעשות.

עמית : תחשבו על לייצר מנגנון פנים פרקליטותי

איה : רק שלא יהיה מסורבל.

רחל : אנחנו צמאים לשיתוף הפעולה הזה.

עמית : אז אמרנו מהרגע שהחומר עובר לפרקליטות צריך תיאום עם הפרקליטות. האם יש עוד שלבים או שמסתפקים בדבר הזה? מקובל על כולם.

שי חכימי : מי הגורם בפרקליטות? זה צריך להיות משהו מאד מהיר.

אלעזר : צריכים שבהנחיה יהיו האיזונים המשתנים.

הודעה לסנגור לפני פרסום

עמית : עכשיו מה עם הסנגור?

איה : לא צריכים ליידע סנגור לפני פרסום. ברור שהחובה תהיה על המשטרה. מי שמפרסם ואחראי על האיזון ועל האמת בפרסום זה העיתונות. כל כתב שמכבד את עצמו חייב לקבל עמדה של צד שכנגד לפני שהוא מפרסם. לא יעלה על הדעת שהדוברות תרדוף אחרי סנגור. התפקיד הוא של העיתונאי. אין אפשרות לעשות את זה, ולדעתנו זה גם לא מתפקידנו ומחויבותנו. חד משמעית לא מקובל עליה. לגבי החיבור בין העברת חומרי חקירה לסנגור לבין פרסום אני לא רואה את הקשר. בוודאי שאם הועברו חומרים הם עברו, אבך כל הרציונל שאנחנו מדברים עליו הוא פרסומים אסורים ומותרים מחקירות. החומרים לעולם לא יהיו אצל הסנגור בזמן החקירה. זאת נקודת המוצא. אם אי אפשר לפרסם גם את הדברים שאנחנו אומרים שיש אינטרס וראוי לפרסם, אם התנאי יהיה לתת לסנגור את החומר אני לא אפרסם. יש כלל שקובע מתי עובר חומר החקירה.

ניר (סנגוריה): המקרה הוא בו המשטרה מעבירה חומר לגוף תקשורת.

איה: נגיד אני רוצה להוציא אמרה, שורה מהודעה. אני עומדת בכללים והכל. יעלה על הדעת שאני אעביר לסנגוריה את כל ההודעה?

ניר: החומר לא נמצא אצל הסנגור מתפיסה שאם הא ימצא את הסנגור זה יפגע בהליך וישבש אותו וכו'. אבל לפרסם לציבור ועדיין לא לתת לסנגור נשמע לא ברור וחסר היגיון. מדובר בחלק אינהרנטי בחומר החקירה מעל ראשו של הסנגור.

לילך: ממילא הסנגור יראה את זה בתקשורת, אז מה זה משנה?

אלעזר: כי למה שהוא יראה? מה ייתן לו לראות את זה קצת לפני?

איה: אנחנו חולקים מהותית אבל גם פרקטית. אם עכשיו צריכים לרדוף אחרי הפרקליט המלווה, ובמקביל להכין עותק גם לסנגור ולתפוס את הסנגור, כתב לא יחכה כבר בעניין הזה, וזה ייצור סרבול.

ניר: לא ברור לי איך אפשר לפרסם בתקשורת אבל לא לסנגוריה.

איה: זה 24 שעות רק "לבזבז" על העיסוק הזה בלהודיע ולתפוס את כל הגורמים הרלוונטיים.

אלעזר: לפעמים לא ידועים אפילו מי הסנגור.

איה: לסנגור לפעמים אין אינטרס לדבר בכלל.

שי חכימי: כל השיח שלנו כבר 3 ימים הוא לגבי מארג האיזונים לגבי מה שאנחנו יכולים לעשות ומה שאנחנו מתמודדים. בסופו של דבר יש סנגור שמקשקש עצמו לדעת בתקשורת ככל שעולה על רוחו. מעצב, משנה ומדליף. מנגד, מערכות אכיפת החוק שותקות. גם בשלב שנותנים לנו איזשהו פור להעמיד דברים על דיוקם, לעדכן סנגור לפני הוצאת חומרים זה לא משהו שניתן לעמוד בו. אתם מייצרים הפרדה מלאכותית בין השלבים.

ניר: אתם מפרסמים את הראיה המרכזית בתיק לתקשורת. נגיד והסנגור אומר שהיה ולא נברא ואתם מגיבים כך. הראיה יכולה להיות לא קבילה אבל היא חורצת את הדין לחשוד.

איה: השאלה היא משפטית ולא ברור מה זה ייתן לסנגור. אם ניידע אותו השיח לא ייגמר בזה, הוא ידרוש יותר. הסנגור יבקש צו איסור פרסום, והמשטרה לא תוכל לפרסם, והיא לא תוכל לפרסם שום דבר.

שי (סנגוריה): אבל אין לי את החומר ואין לי מה לפרסם.

איה: הרוב הגדול של הסנגורים ישתמשו בזה כדי למנוע פרסום.

שי חכימי: אני רוצה להגיד משהו קשה: לדובר יש לא מעט דרכים לעשות את עבודתו. ההנחיה ריכה להיות כזאת שאנשים ילכו בתלם. אל תשימו מכשול בפני עיוור. ההנחיה תגרור הפרות הרבה יותר חמורות בדרכים לא דרכים, כלי התקשורת לא יקבלו את זה שגם אותם צריכים

לשמוע (הצרכן המרכזי). מה בסופו של יום אנחנו עושים ברשויות אכיפת החוק בהנחיה הזאת, שלדעתי הן לרמה של לסגור את הדוברות.

איה : מה האינטרס שהסנגור יקבל את זה? את מה זה יקדם?

שי : הגענו לדברים האלה בגלל האבסורד הקיים. אף אחד לא העלה על דעתו שסנגור יראה דברים כל כך מפורטים בתקשורת לפני שהוא ראה אותם.

שי חכימי : עם הזמן זה הלך והתעצם. בעשור האחרון המידע הרבה יותר זמין. כיום לכל עסק יש מצלמות אבטחה. הנגישות של המידע והעוצמה שלו שונה לגמרי מבעבר.

שי : אנחנו מדברים רק על חומרים שיוצאים מהמשטרה.

אלעזר : אבל במקביל הזירה לא נקייה. כל המקרים שאנחנו מדברים עליהם הם כשיש צורך מיוחד לדבר בגלל המציאות החדשה.

עמית : מדברים על מקרים בהם אתם מפרסמים כמידע ראשון ולא הגיעו בצורה כזו או אחרת כבר לתקשורת.

איה : אני חושבת שקצת התבלבלנו. התפקיד של סנגור הוא אחד, והוא מה עושה טוב ללקוח, ולהגן על זכויותיו. בעיני הבעיה היא לא הדלפות מהסנגוריה הציבורית

לילך : סנגורים מפרסמים כי זה מועיל להם אישית לפעמים ולא בשביל הלקוח.

איה : סנגור הוא לא צד בהליך הזה, שכן הוא לא מופקד על האינטרס הציבורי ולא על טובת החקירה. השיקולים של הסנגוריה לא רלוונטיים לפן הזה, ואתם תוציאו הנחיה בה אוטומטית לבקש צו איסור פרסום כל פעם.

ניר : העובדה שאתם הולכים לפרסם דבר חקירה שיכולה לחרוץ דין של אדם ברור שזה רלוונטי.

איה : אם הוא לא מזוהה מה זה משנה?

שי : אנחנו מלכתחילה מדברים על תיקים גבוהים

דנה : אגב הסרטונים שהראתי, בחלקם יש את שמות החשודים, וחלקם לפני כתב אישום.

אלעזר : הפרסום הזה שאת מדברת עליו עם הקשישה היה לא ראוי. יש הרבה נסיבות שונות שיכולות להשפיע. לדוגמא : עבירות תנועה. מאיפה נדע מי הסנגור עכשיו. מישהו עם מעמד גבוה זה שונה.

דנה : מה שניסיתי לומר, הוא שיש מצבים שהשם כבר בחוץ והמשטרה מודעת לכך, ואז הסיטואציה היא קצת אחרת כשמתפרסמים חומרי חקירה. אני גם חוזרת על מה שאמרתי קודם, שכשמדובר בחומרים שבשלבם מתקדמים יותר שבהם יכול להתפרסם חומר שמדבר על מכלול. האם הוא לא מתנהג אחרת מאמרה בודדת? האם הוצעת הסרטונים לא יכולה לחכות לשלב המתקדם יותר שבה גם כך החומר אצל הסנגור.

שי: תחשבי על הסיטואציה שחומרים שיכולים להפסל על ידי בית המשפט או לא יגישו אותם בכלל והם ייראו קודם על ידי הציבור לפני בית משפט וסנגור.

עמית: לשיבה הבאה תחשבו, במיוחד הסנגוריה, על הסיטואציות האחרות שכן השאלה באמת רלוונטית.

איה: אני רוצה לחשוב על משהו אחר. להעביר לסנגור לא רלוונטי מבחינתנו. אפשר להכניס שיקול האם החומר הועבר כבר לפרקליטות.

פרסום אחרי הגשת כתב אישום

עמית: נעשה את החשיבה הזאת לפני הישיבה הבאה. נעבור לשלב של כתב אישום. אחרי כתב אישום אנחנו בעולם אחר. כל מה שמוגש לבית משפט הוא בעולם של פומביות דיון ולכן האיזונים שונים. איפה אנחנו עומדים מבחינת ברירת מחדל, גם לגבי ראיות שעוד לא הוגשו לבית משפט וגם כמובן שאל הנוספת לגבי מה שהוגש לבית המשפט.

איה: ננסה למפות: החקירה הסתיימה ועדיין יש הליך משפטי. הסנגור קיבל את החומר. החומר עוד לא הוגש לבית משפט.

לילך: אם הוא לא הוגש יש חשש לפגיעה בהליך, שעדין ייראו את עדויותיהם לפני שהעידו בבית משפט.

נעם: ככלל אנחנו לא מוציאים חומר חקירה גם כשההליך מתנהל. בוודאי לא לפני שיש תיק וגם אחרי. בדרך כלל נפנה אותם למספר מוצג מסוים בתיק אך אנחנו לא מתעסקים בדברור הזה. אם התיק הוגש יש להם גישה אליו. גם מה שהוגש אנחנו לא מוציאים בעצמנו פיזית, ואם לא הוגש אז בוודאי.

אלעזר: אתם אף פעם לא מעבירים?

*וויכוח בין נעם לשי חכימי לגבי האם הפרקליטות מעבירים חומרי חקירה לתקשורת. לטענת נעם הם אף פעם לא מעבירים.

שי חכימי: בהגדרות החריגות שלנו במידה ויש צורך בפרסום, אם יש את אותן נסיבות מיוחדות של תיק אז כן נרצה לפרסם.

אלעזר: יש תחקיר על תיק מתנהל בעובדה או משהו. מה אתם עושים? הם רוצים את כל המידע. אם לא תגיב הוא יוצג רק מנקודת מבטו של הסנגור.

נעם: שיחות רקע עושים אבל לא מפרסמים חומרי חקירה. אם זה מוצגים שהוצגו אפשר להפנות, יש פומביות דיון.

גבי: יש הבדל בין פרסום יזום של הפרקליטות או המשטרה לבין הפנייה לתיק בית משפט שלגביו יש הסדרי עיון. זה לא אותו דבר וזה בסדר להפנות את העיתונאי לזכות שקיימת לו על פי דין. לגבי פרסום זה אותם כללים, אבל אפשר להגיד שנקודת האיזון תשתנה מרגע שהתיק בבית משפט, אך הכלל עצמו צריך להשמר.

אלעזר : צריכים להחליט מה האיזון החדש ואיך הוא השתנה.

גבי : גם להפנות את הכתב לתיק עצמו הוא ל איכול לעשות לפני כן. עצם קיומו של התיק המשפטי זה כבר משנה את כללי המשחק.

אלעזר : אני כן בגישה של כמה שפחות לפרסם. אנחנו בעידן בו תיקים מתנהלים בתקשורת ואי אפשר לעצום עיניים. כל השחקנים משחקים. לכאורה המשטרה לא שחקן שכן התיק בפרקליטות. אבל אם אנחנו כמערכת אכיפת חוק לא נהיה על המגרש הזה אנחנו נגיע לעוד אירועי רומן זדורב. הפרסומים היו מאוחרים מדי ויכלו למנוע. אומנם זדורב דוגמא קיצונית אבל יש הרבה מקרים. אם אנחנו לא בזירה הזו אנחנו נשלם על זה מחירים באמון הציבור. כשמדברים על שינוי נקודת האיזון. נעם דיבר על שיחות רקע, וזה המון, אפשר להוציא ממנה הרבה. אם לא נקח בחשבון את השיקולים האלה אנחנו נשלם על זה הרבה. מפוררים את האמון במערכות האלה וזאת בעיה.

שי : איזה צורך?

אלעזר : ככל שהוגש כתב אישום והסנגור קיבל את חומרי החקירה הידיים צריכות להיות קלות יותר.

רחל : אני חושבת שאנחנו קצת בעיני מתנתקים ממה נקודת המוצא של ההנחייה. היא נלווית להליך הפלילי. יש להליך הפלילי כללים מובנים ויש בהן בעיות. אבל ההנחיה חייבת לצאת מנקודת הנחה שהיא כלי נלווה להליך הפלילי כשאנחנו מסתכלים על הזכויות הכלליות המוענקות בהליך הפלילי. אנחנו גוררים את ההנחיה למקום אחר קצת שקשורים לעיתונות, למדיה וכו'. אם אנחנו חושבים שזה יהיה אחד מהשיקולים האחרים שיש לנו בעיות להתמודד איתם אנחנו מביאים את זה למקומות שהם לא טובים בעיני. נקודת האיזון צריכה להיות מלכתחילה זכויות הנאשם בתוך המשפט הפלילי ועל טוהר ההליך הפלילי, פוגע גם בדעת השופט

אלעזר : אז מה האיזון?

עמית : המקרה של הדריסה של שלו שהפנה שי ניצן, שפורסם סרטון בשלב שהתיק התנהל אחרי כתב אישום בלי תיאום עם הפרקליטות.

אלעזר : היו צריכים לדבר עם הפרקליטות, וזה לא בסדר. לא מכיר את המקרה ומה ההצדקות, וכל עוד זה סתם סקרנות זה לא בסדר.

איה : יש לכם דוגמא לסיטואציה בה סרטון שהיה חשוב לפרסם סרטון על חומר החקירה אחרי כתב אישום מהנימוק של האינטרס הציבורי שלא פרסמו לפני?

שי חכימי : בואו נעשה שלבים – ככלל יש שוני מהותי במתי אנחנו מפיצים את החומר. ככל שההליך מתקדם העסק נהיה יותר פתוח. בשלב כתב האישום האיזונים משתנים לחלוטין. הכלל ככלל הוא לא לפרסם. אבל גם בשלב כתב האישום הוא שלב שיש אינטרס ציבורי של הרתעה ושלל האלמנטים. אני אתאפק ואחכה לשלב כתב אישום כדי לפרסם ולא אפרסם לפני. הרבה פעמים אני מגיע לחוקר ואומר שתחכה לכתב אישום, אפילו כשיש אינטרס ציבורי חזק. אנחנו קודם כל חושבים על טובת החקירה.

אלעזר: אני ממשיך את שי כי הוא חידד גם לי. נקודת האיזון משתנה לדוגמא במובן של שיקולי ההרתעה באמצעות פרסום שהמשטרה אוכפת, המשקל שלה יותר חזק ומאפשר יותר חופש ביצוע אחרי שיש כתב אישום. לפני כתב אישום גם הרתעה לא מספיקה וצריכים משהו מאד חריג. אחרי כתב אישום זה איזון שונה. דווקא אותי יותר מטריד הסיפור שיש מקרים שמתנהלים בתקשורת על ידי כל המעורבים בתיק וגורמי האכיפה לא יכולים לעמוד מנגד ולהעמיד דברים על דיוקם ולכן אני רוצה יותר חופש ממה שהיה לי בשלב החקירה.

רחל: יש להפריד בין מה שהמשטרה מטפלת והתביעות. ברגע שהפרקליטות מטפלת בתיק זה שהמשטרה ממשיכה לדברר אני מנסה להבין מה האינטרס.

שי חכימי: המשטרה והפרקליטות ביחד.

אלעזר: המשטרה לא עוזבת את התיק כשהוא עובר לפרקליטות.

רחל: מעבר לאינטרס של המשטרה להוצאת חומרים כשהתיק מתנהל אצל הפרקליטות צריכים להיות משהו מאד מאד חריג כדי שיפרסמו.

אלעזר: גם כשהתיק בבית משפט וגם אחרי הרשעה אנחנו שם.

עמית: רק בתאום

אלעזר: ברור

רחל: מבחינת האיזון אנחנו קובעים שנקודת האיזון השתנתה כיוון שהחומרים בסנגוריה וכו'. אולם, נקודת האיזון גם מבחינת האינטרס המשטרתי ירד.

אלעזר: את אומרת שיש אינטרס מוגבר יותר בחקירה לעומת כתב אישום. אבל איזה אינטרס קיים לפני ולא אחרי?

רחל: אתם דיברתם על ההיסטוריה הציבורית ושהמיידיות עצמה חשובה. אולם הגענו לשלב שעבר הזמן, הוגש כתב אישום, האכיפה כבר בפרקליטות. מה האינטרס של המשטרה להמשיך ולדברר במקביל לפרקליטות. זה צריך להיות החריג שבחריג.

אלעזר: אין הבדל בין האינטרסים של המשטרה.

איה: אשמח להציע הצעה. על פניו נראה שאין שינוי מאד מהותי אחרי הגשת כתב אישום בעניין השיקולים שמצדיקים פרסום חומרי חקירה. זאת אומרת, לפחות הדוברות אומרת שמבחינת אינטרסים שכן מצדיקים פרסום מה שהיה טוב בשלב החקירה טוב גם לשלב המשפט. אולם בשלב זה שיקולים של טובת החקירה, או שחומר לא נמסר לסנגור לא יישקלו עכשיו. כל עוד הראיה לא הוגשה לבית משפט אין באמת הבדל אמיתי.

גבי: הטענה שלי הוא שמידת הפגיעה באדם יותר קטנה כשההליך פומבי מאשר לפני כשהוא לא פומבי. נקודת האיזון משתנה בלי קשר לשיקולים של החקירה עצמה. עדיין מדובר בחריג והכלל הוא אי פרסום. המצב המשפטי כולו השתנה ולכן נקודת האיזון השתנתה. עקרון פומביות הדין מתקיים בפן הזה, ההליך פתוח לעיתונאים.

לילך : יש חומרי חקירה שלא הוגשו שלא בתיק.

עמית: גם בשלב של אחרי הגשת כתב אישום כולם מסכימים שההליך לא צריך להתקיים בתקשורת ושהכלל הוא אי פרסום. בהמשך למה שאלעזר אמר אתמול ושלשום, האינטרסים הם אותם אינטרסים כשאנחנו מדברים על החריגים, אך אנחנו נשאף למשוך ככל שאפשר את הפרסום עד לקצה עד אחרי כתב אישום, כשהכל כבר אצל הסנגור ויש פומביות דיון. האינטרסים אותם אינטרסים אך נקודת האיזון השתנתה.

דנה: המשמעות היא שזה יירשם כשיקול והכללים יישארו זהים?

לילך: כן אפשר לכתוב בשלב כתב אישום חלים אותם שיקולים אך שיבוש חקירה וידיעת הסנגור לא.

דנה: האם במונח הזה שאני לדוגמא לוקחת את ס' 10 שמדבר על חריגים, ולהפריד בין אחרי או לפני כתב אישום

עמית: הייתי עושה משהו אחר – גם אם יש אינטרס, האם אפשר לחכות לאחרי שיש כתב אישום.

איה: אני חושבת שהייתי עושה את זה בשלב נפרד בהנחיה ולתת לו את המקום שלו

לילך: מסכימה. לכתוב שגם אחרי כתב אישום יש חשיבות לגבי חומרי חקירה שטרם הוגשו לבית המשפט עדיין יש שיקולי שיבוש חקירה.

שי: יש חשש שברגע שיש כתב אישום יפרסמו כמעט הכל.

דנה: לפעמים גם בשלב כתב האישום הוא לפעמים לא מכיר את כל העובדות, והכל יכול להיות בתקשורת. האם רוצים לקבוע ברירת מחדל לזמן סביר אחרי הגשת כתב אישום לדוגמא בשחרו רחומרים או שהוא ממש בערב הגשת כתב האישום.

עמית: לא ערב, אלא בוקר.

שי חכימי: לסנגור יכול לקחת גם שבועיים לאסוף את החומר, או בכלל לא.

ניר: השאלה האם זה הועמד לרשותו ולא אם לקח את זה.

שי: הועמד לרשותו זה מספיק.

עמית: שואלת את שי חכימי – מה אתם מפרסמים ערב כתב אישום?

שי חכימי: אנחנו רוצים לדבר את החקירה הזאת. הרציונל הוא קודם כל לדבר באותם תנאים, ללא תנאים מזהים, אבל אנחנו לעולם לא נוציא את השם, נטשטש וכו'.

עמית: אתם מדברים על הודעה ערב כתב אישום. מה יש בה? לא על פרסומי חקירה

שי חכימי: שמם גם ויזואליה שלא פוגענית

ניר: מה זו ויזואליה

שי חכימי : לדוגמא אותו סרטון של בית אבות יהיה בויזואליה שתצא.

עמית : למה צריך את זה? זה צריך לעמוד בשיקולים עדיין

שי חכימי : קודם כל ליצור הרתעה

עמית : צריכים להבין שיש גם נפגעי עבירה.

שי חכימי : הם שמחים שמפרסמים את זה ושמביאים כתב אישום

לילך : אבל כולם רוצים את זה?

עמית : האם צריכים להראות עם כל האלימות וזה?

עמית : נמשיך לדבר על זה באוגוסט ויש לנו עוד שיעורי בית.